

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВЕЛЬНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Затверджую»
Голова спеціальної комісії
Л.А. Циганенко
«14» _____ 2022 р.

ПРОГРАМА

вступних випробувань для осіб, що вступають за ступенем вищої освіти
«Бакалавр» на базі повної середньої освіти, творчого конкурсу для
вступників на спеціальність 191

191 Архітектура та містобудування за освітньою програмою
Архітектура та містобудування на перший (бакалаврський) рівень вищої
освіти

Голова фахової атестаційної комісії

Л.А. Циганенко

Суми-2022

Програма вступних випробувань для осіб, що вступають за ступенем вищої освіти «Бакалавр» на базі повної середньої освіти, творчого конкурсу для вступників на спеціальність 191 Архітектура та містобудування за освітньою програмою Архітектура та містобудування на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти – 2022, 7 с.

Програму підготували: *Бородай Д.С.* – кандидат архітектури, доцент, в.о. завідувача кафедри архітектури та інженерних вишукувань.

Бородай А.С. - кандидат архітектури, доцент кафедри архітектури та інженерних вишукувань.

Чередниченко О.М. – народний художник України, доцент кафедри архітектури та інженерних вишукувань.

Циганенко Л.А. – кандидат технічних наук, доцент, декан будівельного факультету

Схвалено методичною радою будівельного факультету
(протокол № 7 від 31 01 2022 року)

Голова методичної ради факультету

 Л.А. Циганенко

Зміст

Пояснювальна записка

Зміст програми

Вимоги до підготовки вступників

Питання до екзамену

Норми і критерії оцінювання відповідей на вступному випробуванні

Рекомендована література

Пояснювальна записка

Програма творчого конкурсу для участі у конкурсі для вступу на навчання на ступінь бакалавра за спеціальністю 191 "Архітектура та містобудування" на повної загальної середньої освіти складена відповідно до галузевих стандартів вищої освіти, що регламентують зміст освітньо-професійної програми та засобів діагностики якості підготовки бакалавра в галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування».

Творчий конкурс передбачає 2 тури з рисунку та композиції, що має за мету розкриття творчого потенціалу абітурієнта, його конструктивно-аналітичне та об'ємно-просторове мислення. Абітурієнт має правильно передавати пропорції, масштаб, володіти знаннями і навичками перспективної побудови форм та тривимірного простору на двовимірній площині.

Завдання з композиції передбачає виконання об'ємного зображення гіпсових геометричних форм на форматі А-3, завдання з рисунку – зображення рослинного гіпсового орнаменту на площині аркушу формату А-2, враховуючи лінію горизонту та точку спостереження.

Завдання з рисунку та композиції виконується методом лінійної наскрізної прорисовки гіпсових геометричних форм та орнаменту, їх деталей, з конструктивним аналізом та світлотіньовим моделювання форм з використанням падаючих тіней.

На творчому конкурсі з рисунку та композиції абітурієнт повинен виявити:

- здатність до об'ємно-просторового мислення;
- здатність композиційного мислення;
- володіння вмінням конструктивного аналізу форм;
- володіння основними навичками академічного рисунку;
- володіння технічними навичками лінійної графіки, передачі фактури і матеріальності, вміння передавати об'єм і глибину простору з використанням світлотіні та падаючих тіней.

Зміст програми

Перший тур творчого конкурсу. Композиція

ЗАДАЧА.

На аркуші формату А3 білого креслярського паперу виконати простим олівцем графічний рисунок композиції, що складається з 3 простих геометричних форм, які взаємодіють між собою. Для формування композиції пропонуються наступні геометричні форми - куб, шар, піраміда, призма, конус. Дані форми можуть перетинатися, примикати одна до одної, розміщуватися на певній відстані одна від одної. Композиція виконується у вигляді перспективного зображення у звичайному ракурсі за три етапи, за які виставляється відповідна кількість балів.

1 етап. Компоновка – визначення загальних розмірів і пропорцій геометричних об'єктів.

2 етап. Композиція – взаємне розміщення геометричних форм (об'єктів), визначення їх габаритів (висоти, ширина) і взаємодія між ними, графічний рисунок сформованої композиції.

3 етап. Нанести на рисунок композиції геометричних форм власні та падаючі тіні, шляхом їх графічного (класичного) штрихування.

Час на виконання композиції складає чотири години.

Другий тур творчого конкурсу. Рисунок

ЗАДАЧА.

На ½ листа А1 білого креслярського паперу виконати простим олівцем графічний рисунок гіпсової архітектурної деталі з рослинним орнаментом за три етапи, за які виставляється відповідна кількість балів.

1 етап. Композиція (розміщення) рисунку на листі. Визначення його габаритів (висота та ширина) архітектурної деталі.

2 етап. За допомогою довжини олівця, що тримається у витягненій руці, шляхом простого пропорціонування, виявити характерні цятки (точки), цесбо виступи та западини на гіпсовій деталі; перенести їх на рисунок та з'єднати між собою за допомогою прямих або кривих ліній. Лінії - це межі між умовними площинами (ввігнутості або випуклості).

3 етап. Нанести на рисунок власні тіні, шляхом їх графічного (класичного) штрихування.

Час на виконання рисунку складає три години.

На кожний варіант виставляються різні гіпсові архітектурні деталі.

Критерії оцінювання якості творчих здібностей осіб, що вступають до бакалаврату зі спеціальності *191 Архітектура та містобудування* на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Оцінювання першого етапу творчого конкурсу

Складові оцінки	Умови оцінки	Критерії оцінювання
Компоновка зображення на аркуші формату А3	Співвідношення зображення із форматом аркушу та правильність його розташування на аркуші відносно вертикалі та горизонталі	40 балів – без похибок 39-30 балів – 1,2 похибки 29-20 балів – 3,4 похибки 19-10 балів – 5,6 похибок 9-0 балів – 7 і більше похибок
Композиція з геометричних форм	Оцінюються здатність до просторового композиційного мислення, правильність побудови окремих геометричних форм, ступінь їх взаємодії з урахуванням перспективних скорочень відносно лінії горизонту	40 балів – без похибок 39-30 балів – 1,2 похибки 29-20 балів – 3,4 похибки 19-10 балів – 5,6 похибок 9-0 балів – 7 і більше похибок
Конструктивний аналіз форм та побудова	Оцінюється здатність графічними засобами аналізувати об'ємні тіла, правильно виявляти їхню конструкцію і будову, передачу геометричних особливостей і параметрів	40 балів – без похибок 39-30 балів – 1,2 похибки 29-20 балів – 3,4 похибки 19-10 балів – 5,6 похибок 9-0 балів – 7 і більше похибок
Світлотіньове моделювання форми	Виявлення за допомогою світлотіні просторової складової композиції та її окремих деталей, застосування власної тіні, напівтонів, рефлексів та бліків	40 балів – без похибок 39-30 балів – 1,2 похибки 29-20 балів – 3,4 похибки 19-10 балів – 5,6 похибок

		9-0 балів – 7 і більше похибок
Техніка виконання	Оцінюється володіння технікою олівцевої графіки, методом наскрізної прорисовки, пластичність лінії, якість штриха, передача фактури і матеріальності	40 балів – без похибок 39-30 балів – 1,2 похибки 29-20 балів – 3,4 похибки 19-10 балів – 5,6 похибок 9-0 балів – 7 і більше похибок

Оцінювання другого етапу творчого конкурсу

Складові оцінки	Умови оцінки	Критерії оцінювання
Компоновка зображення на аркуші формату А2	Оцінюється розміщення елементів рисунка на аркуші з урахуванням розмірів рисунка, відповідно до центру аркушу залежно від ракурсу, щільності графічного зображення.	40 балів – без похибок 39-30 балів – 1,2 похибки 29-20 балів – 3,4 похибки 19-10 балів – 5,6 похибок 9-0 балів – 7 і більше похибок
Пропорційні співвідношення	Оцінюється правильність побудови загальних пропорцій та співвідношення складових з загальним об'ємом архітектурної деталі.	40 балів – без похибок 39-30 балів – 1,2 похибки 29-20 балів – 3,4 похибки 19-10 балів – 5,6 похибок 9-0 балів – 7 і більше похибок
Побудова перспективи	Оцінюється правильність побудови моделі з урахуванням перспективних скорочень щодо лінії горизонту.	40 балів – без похибок 39-30 балів – 1,2 похибки 29-20 балів – 3,4 похибки 19-10 балів – 5,6 похибок 9-0 балів – 7 і більше похибок

Виявлення об'єму	Оцінюється передача за допомогою світлотіні об'єму архітектурної деталі та її частин, співвідношення світлотіньової проробки, передача власних і падаючих тіней, рефлексів.	40 балів – без похибок 39-30 балів – 1,2 похибки 29-20 балів – 3,4 похибки 19-10 балів – 5,6 похибок 9-0 балів – 7 і більше похибок
Техніка виконання	Оцінюється володіння технікою олівцевої графіки, якість нанесення штрихування, використання лінійної та тональної графіки, передача просторовості, матеріальності, ефектів повітряної перспективи.	40 балів – без похибок 39-30 балів – 1,2 похибки 29-20 балів – 3,4 похибки 19-10 балів – 5,6 похибок 9-0 балів – 7 і більше похибок

Творчий конкурс оцінюється за 200-бальною шкалою і визначається як середнє арифметичне за результатами двох турів.

Навчальна література для підготовки до вступу зі спеціальності
191 Архітектура та містобудування
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

1. Акізов К. Вчимося малювати. Харків, 2010. – 126 с.
2. Гілязова Н.М. Рисунок. Живопис: навчальний посібник. Гілязова Н.М. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2020 – 112 с.
3. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти, Київ, 2002. – 188 с.
4. Клименюк Т.М. Креслення. Рисунок. Навчальний посібник. // Львівська політехніка, Львів, 2021 – 244 с.
5. Клименюк Т.М. Креслення. Рисунок. Композиція. Навчальний посібник. // Львівська політехніка, Львів, 2018 – 300 с.
6. Клименюк Т.М. , Ідак Ю.В., Лясковський О.Й. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. // Львівська політехніка, Львів, 2020 – 212 с.
7. Туманов І.М. Рисунок, живопис, скульптура. // К: Аверс, 2010. – 496 с.
8. Лесняк В. "Графічний дизайн. Основи професії"
9. Питер Кениг. Графический рисунок для профессиональных дизайнеров // Питер. 2014 г. 192 стр.
10. Кимберли Элам: Графический дизайн. Принцип сетки // Питер. 2014 г. 120 стр.
11. Лесняк В. Графический дизайн (основы профессии). // М.: ИндексМаркет, 2011. — 416 с.
12. Эскиз и рисунок. Том I. // Эдипресс-Конлига. 2012. — 144 с.